

estos absolute ~igita Z. Kp ESTINGI, ROMPI, SUFOKI, HALTIGI. ~igl. Komenci ~i, iom post iom ~i : ~igis la pluvo Z. *Sen~a.* Daŭra, konstanta, neinterrompita : *sen~a pluvo, sen~e babiladi.*

* **Ĉevalo.** Kvarpiedulo, uzata kiel jungk rajdesto : (f) *amata ~elo Z* (amatajo, preferata okupigo). Kp MANIO. ~povo, vapor~o & (HP aŭ CV). Konvencia unuo de forto en mekaniko, egala je la teoria forto necesa por levi 75 kg ĝis 1 m dum 1 sekundo.

Ĉevrono Z. Ĉiu el la trajtoj oblikve fiksitaj ambaŭflanke de la tegmenta ĉeftrabo por subteni tegmenton.

* **Ĉi.** 1 Adverba vorteto uzata antaŭ aŭ post montraj adjektivoj, pronomoj k adverbaj por esprimi plejproksimecon en spaco aŭ en tempo : *tiu ~, ~ tie, ĉio ~.* 2 Prefikso sansenca : ~kune Z ; ~sube ; ~apude ; ~flanke ; ~foje ; ~okaze ; ~rilate ; ~landa Z ; ~jara ; ~tiea Z. Rim. Z uzas ĉi anstataŭ ĉitie : ~ ne estas akvo Z ; servistoj ankaŭ ~ estis Z ; ankaŭ ~ mi forlasas homojn Z. Analogie oni pli k pli uzas ĉi anstataŭ ĉitlu, ĉitlun, ĉitluj, ĉitlujn, kio eble ne estas konsilinda, krom poezie.

* **Ĉia** (kolektiva adj). De ĉiu speco, kvalito : ~ homo povas tion fari ; ~ dono estas bona Z ; ĉi meritis ~n laŭdon Z ; ne ~n penson metu sur la langon Z ; ĉe ~ vetero. ~okaze. Kia ajn estas la okazo, en ĉiuspeca okazo.

* **Ĉial** (adv). Pro ĉia motivo, ĉia kaŭzo : *tio estas ~ konsilinda.*

* **Ĉiam** (adv). 1 En ĉiu tempo : *mi trinkas ~ mian kafon sen sukero.* 2 En la tuta pasinta tempo : *li ~ serĉis la veron.* 3 En tuta la estonta tempo : *mi restos por ~ via amiko.* ~a. Konstanta : *mia ~a amo al vi ; por~a adiaŭo Z.*

Ĉiĉerono. Gvidisto por fremduloj.

* **Ĉie** (adv). En ĉiu loko : *li vojaĝas ĉien, k ~ oni lin renkontas ; nenie semata, ~ trovata Z.*

* **Ĉiel** (adv). Laŭ ĉia maniero : *ili ~ helpis al ni.*

* **Ĉielo.** 1 Blua, ŝajne arkaja spaco, kiu etendiĝas super nia kapo, k en kiu sin movas la astroj : *belu sennuba ~o ;* (f) *(glor)altigi iun ĝis la ~* (Kp APOTEOZI). 2 (Rk) La restadejo de Dio,

anĝeloj k sanktuloj : *al li ŝajnas, ke li estas levita al la ~o* (plene feliĉa) (Kp PARADIZO). 3 Dio : *la ~o faru, ke... ; volu la ~o, ke... ~iro* (Rk) 1 Mirakla leviĝo de Jesuo al la ~o. 2 Kristana festo ĉi tion memoriganta.

* **Ĉies** (nevariebla pron). De ĉiu, kiu apartenas al ĉiu : *esperanto estas ~ proprajo Z ; klopodi pri ~ favoro estas pleje malsaga laboro Z ; ~ okuloj kun teruro deturniĝis Z ; ~voĉa elekto.* Vd NENIU, Rim.

* **Ĉifi** (tr). Difekti ion per kunpremo, krispetigante ĝin : *~i veston, teksaĵon, paperon ; la fumo levigis kiel ~ita rubando ; ~itaj haroj.* ~aĵo. lo ~ita (Kp ĈIFONO).

* **Ĉifono.** 1 Difektita, eluzita peco da teksaĵo, da vesto, kc. Kp ĈIFAJO. 2 Senvalora ŝirpeco, senvalorajo : *~a vesto Z ; sanga ~o de mortinta besto K ; la politikaj traktatoj ofte fariĝas nuraj ~oj.* ~isto. Metia kolektanto de ~oj. ~ulo. Homo vestita per ~oj. ~figuro. ~a figuro proksimume simila homon, starigita en ĝardeno por fortimigi la birdojn.

Ĉifro. Sekreta interkonsentita skribsignaro : *skribi ~e, per ~o ; ~a telegramo.* ~l (tr). Transskribi ion en ~on. Vd DEĈIFRI.

* **Ĉikani** (tr). 1 Fari al iu malpravajn kontraŭaĵojn, malhelpojn, malagrablajojn. Kp ĈAGRENI, TURMENTI. 2 Tro subtila kritikaĉi, pedante disputadi. Vd HARO.

* **Ĉio.** Kolektiva pronomo, uzata nur pri aĵoj, k montranta, ke oni konsideras la tuton de la koncernataj aferoj : *ne ~ britania estas diamanto Z ; al ~ oni povas alkitimiĝi Z ; ~, kio servas al la fraligado de la gentoj, apartenas al la verda standardo Z ; li amas sian monon pli ol ~n en la mondo ; mi faris ~n, kion mi povis ; ~pova Z ; ~pardona Z ; ~nscinda Z ; ~npova.*

* **Ĉiom** (adv). Tutkvante ; ĉio, laŭ kvanta rilato : *donu al la lupo iom, li postulos ~* (Kp AVIDA) ; *~ li prenis.* ~a. Tutkvanta, tuta.

* **Ĉirkaŭ.** 1° Prepozicio signifanta : 1 En la spaco ronde kuŝanta ĉiufleke de io : *la tero rondiras ~ la suno ; la popoloj, kiuj loĝis ~ ili Z ; li kolektis ilin ~ si Z ;*